

คุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีและความถูกต้องในการแสดงออกทั้งกาย วาจา และใจของแต่ละบุคคลซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย

จริยธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์ที่เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับชมชอบหรือยอมรับจากสังคม เพื่อความสันติสุขแห่งตนเองและความสงบเรียบร้อยของสังคม

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

๑. ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสงบ
๒. ช่วยให้มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา
๓. ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ
๔. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนมากขึ้น
๕. ช่วยให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์มาสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่า
๖. ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เจริญไปพร้อม ๆ กัน

คุณธรรมในการทำงาน

คุณธรรมในการทำงาน หมายถึง ลักษณะนิสัยที่ดีที่ควรประพฤติปฏิบัติในการประกอบอาชีพคุณธรรมสำคัญที่ช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จมีดังนี้

๑. ความมีสติสัมปชัญญะ หมายถึง การควบคุมตนเองให้พร้อม มีสภาพตื่นตัวฉับไวในการรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ปัญญาและเหตุผลในการตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ เหมาะสม และถูกต้อง
๒. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงใคร
๓. ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามในการทำงานหรือหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังพยายามทำเรื่อยไปจนกว่างานจะสำเร็จ
๔. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้ถูกต้อง ถูกที่ มีความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม
๕. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความเอาใจใส่มุ่งมั่นตั้งใจต่องาน หน้าที่ ด้วยความผูกพัน ความพากเพียร เพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
๖. ความมีน้ำใจ คือ ประรณานาดี มีไมตรีจิตต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบความสำเร็จ และช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์
๗. ความประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ รู้จักออม รู้จักประหยัดเวลาตามความจำเป็น เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด
๘. ความสามัคคี หมายถึง การที่ทุกคนมีความพร้อมทั้งกาย จิตใจ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่มีการเกี่ยงงอน

จริยธรรมในการทำงาน

จริยธรรมในการทำงาน หมายถึง กฎเกณฑ์ที่เป็นแนวทางปฏิบัติตนในการประกอบอาชีพที่ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม และยอมรับ

การทำงานหรือการประกอบอาชีพต่าง ๆ จะเน้นในเรื่องของจริยธรรมที่มีความแตกต่างกันดังนี้

จริยธรรมในการทำงานทั่วไป

จริยธรรมที่นำมาซึ่งความสุขความเจริญในการทำงานและการดำรงชีวิต เรียกว่า มงคล ๓๘ ประการ มงคล ชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการทำงานมีดังนี้

๑. ชำนาญในวิชาชีพของตน (มงคลชีวิตข้อที่ ๘) เป็นการนำความรู้ที่เล่าเรียน ฝึกฝน อบรม มาปฏิบัติให้เกิดความชำนาญจนสามารถยึดเป็นอาชีพได้
๒. ระเบียบวินัย (มงคลชีวิตข้อที่ ๙) การฝึกกาย วาจาให้อยู่ในระเบียบวินัยที่สังคมหรือสถาบันวางไว้เป็นแบบแผน
๓. กล่าววาจาดี (มงคลชีวิตข้อที่ ๑๐) คือ วชิสุจริต ๔ ประการ ได้แก่ ความจริง คำประสาน สามัคคี คำสุภาพ คำมีประโยชน์
๔. ทำงานไม่คั่งค้างสับสน (มงคลชีวิตข้อที่ ๑๔) ลักษณะการทำงานของคนโดยทั่วไปมี ๒ แบบ คือ
  - การทำงานคั่งค้างสับสน คือ ทำงานหยาบยุ่งเหยิง ทำงานไม่สำเร็จ
  - การทำงานไม่คั่งค้าง คือ การทำงานดีมีระเบียบ ทำงานเต็มฝีมือ และทำงานให้เสร็จ

จรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณเกิดขึ้นเพื่อมุ่งให้คนในวิชาชีพมีประสิทธิภาพ ให้เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ ให้คนในวิชาชีพมีเกียรติศักดิ์ศรีที่มีกฎเกณฑ์มาตรฐานจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณ มีความสำคัญและจำเป็นต่อทุกอาชีพ ทุกสถาบัน และหน่วยงาน เพราะเป็นที่ยึดเหนี่ยวควบคุมการประพฤติ ปฏิบัติด้วยความดีงาม

ความสำคัญของจรรยาบรรณ

เพื่อให้มนุษย์สามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข จึงต้องมีกฎ กติกา มารยาท ของการอยู่ร่วมกัน ในสังคมที่เจริญแล้วไม่มองแต่ความเจริญทางวัตถุ

จริยธรรมในการทำงานผู้บริหาร

๑. มีหิริโอตตปัปะ
๒. เว้นอคติ ๔ ประการ
๓. มีพรหมวิหาร ๔
๔. มีสังคหวัตถุ ๔

จริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพค้าขาย

๑. ตาดี หมายถึง รู้จักสินค้า ดูของเป็น สามารถคำนวณราคา กะต้นทุน เก่งกำไรได้แม่นยำ
๒. จัดเจนธุรกิจ หมายถึง รู้จักแหล่งซื้อขายสินค้า รู้ความเคลื่อนไหวและความต้องการของตลาด
๓. พ้อมด้วยแหล่งทุนเป็นที่อาศัย หมายถึงเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจในหมู่แหล่งลงทุนใหญ่ ๆ

จรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ผู้ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ กำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติ ชื่อเสียง ฐานะของสมาชิกและวงการวิชาชีพนั้น ๆ ของสมาชิกที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ

ตัวอย่างจรรยาบรรณวิชาชีพ

จรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพค้าขาย

๑. พึ่งมีสัจจะ คือ ความจริงในอาชีพของตนและผู้อื่นที่ใช้บริการของตนอย่างเคร่งครัด
๒. พึ่งมีเมตตากรุณาต่อลูกค้าเสมอหน้ากัน ไม่ควรคิดเอาประโยชน์ตน หรือผลกำไรลูกเดียว
๓. พึ่งเฉลี่ยผลกำไรผู้ร่วมงานทุกคนเสมอหน้ากัน
๔. พึ่งให้เกียรติแก่ลูกค้าทุกคน ไม่คดโกง
๕. พึ่งหาวิธีการร่วมมือกับนักการค้าอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือสังคม
๖. พึ่งเสียภาษีอากรให้รัฐอย่างถูกต้องเต็มเม็ดเต็มหน่วย
๗. พึ่งรับผิดชอบต่อผู้ร่วมงานทุกคนด้วยความเมตตาธรรม
๘. พึ่งพูดจาไพเราะอ่อนหวานและปฏิบัติตนเป็นกัลยาณมิตรกับลูกค้าทุกคน
๙. พึ่งบริการลูกค้าให้รวดเร็วทันใจเท่าที่จะทำได้
๑๐. พึ่งหาทางร่วมมือ รวมแรง ร่วมใจกับรัฐบาลในการพัฒนาสังคม

จรรยาบรรณครู

๑. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ
๒. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น
๓. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ อุทิศเวลาของตนให้ศิษย์
๔. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นคนประพฤติชั่ว
๕. ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา
๖. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้องและปิดบังอำพราง
๗. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ ไม่นำผลงานของตนไปแอบอ้างเป็นของตน
๘. ประพฤติอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต
๙. สุขภาพ เรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์
๑๐. รักษาความสัมพันธ์ระหว่างครูและช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน

จรรยาบรรณแพทย์

๑. มีเมตตาจิตแก่คนไข้ ไม่เลือกชั้นวรรณะ
๒. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ไม่ยกตนข่มท่าน
๓. มีความละเอียด เกรงกลัวต่อบาป
๔. มีความละเอียดรอบคอบ สุขุม มีสติใคร่ครวญเหตุผล
๕. ไม่โอ้อวดเห็นแก่ลาภของผู้ป่วยแต่ฝ่ายเดียว
๖. ไม่โอ้อวดวิชาความรู้ให้ผู้อื่นหลงเชื่อ
๗. ไม่เป็นคนเกียจคร้าน เฉื่อยช้า มั่งง่าย
๘. ไม่ลู่อำนาจแก่อคติ ๔ คือ ความลำเอียงด้วยความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง (ง)
๙. ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่เป็นโลกธรรม ๘ คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข และความเสื่อม
๑๐. ไม่มีสันดานชอบความมัวเมาในหมู่อบายมุข

จรรยาบรรณนักกฎหมาย

๑. พึ่งถือว่างานด้านกฎหมายเป็นอาชีพไม่ใช่ธุรกิจ
๒. พึ่งถือว่ากฎหมายเป็นเพียงเครื่องมือของความยุติธรรม มิใช่มาตาการความยุติธรรม

๓. ฟังถือว่านักกฎหมายทุกคนเป็นที่ฟังของประชาชนทุกคนในด้านกฎหมาย
๔. ฟังถือว่าความยุติธรรมอยู่เหนืออำิสสินจ้างหรือผลประโยชน์ใด ๆ
๕. ฟังถือว่าความยุติธรรมเป็นกลางสำหรับทุกคน
๖. ฟังถือว่ามนุษย์ทุกคนมีสิทธิในเรื่องยุติธรรมเท่าเทียมกัน
๗. ฟังชวนขยายหาความรู้ให้ทันเหตุการณ์เสมอ
๘. ฟังงดเว้นอบายมุขทั้งหลายอันเป็นสิ่งบั่นทอนความยุติธรรม
๙. ฟังรักษาเกียรติยิ่งกว่าทรัพย์สินใด
๑๐. ฟังถือว่าบุคคลมีค่าเหนือวัตถุ

จรรยาบรรณทหาร

๑. มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๓. ยอมสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ
๔. รักษาชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของทหาร
๕. มีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต
๖. ซื่อตรงต่อตนเอง ผู้อื่น และครอบครัว
๗. มีลักษณะผู้นำ มีวินัย ปฏิบัติตามคำสั่งอันชอบธรรม ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเคร่งครัด และปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยความเป็นธรรม
๘. ต้องไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันจักทำให้ เสื่อมเสียศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของทหาร
๙. ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่น อันอาจทำให้เป็นที่สงสัย หรือเข้าใจว่ามีการเลือกปฏิบัติ หรือไม่เป็นธรรม
๑๐. ปฏิบัติต่อบุคคลที่มาติดต่อเกี่ยวข้องอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
๑๑. รู้รักสามัคคี เพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการทหาร
๑๒. ต้องบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ทางการทหาร
๑๓. พัฒนาตนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการทหาร
๑๔. รักษาความลับของทางราชการทหารโดยเคร่งครัด

ค่านิยม

ความหมายของค่านิยมมีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ค่านิยม มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Value” และมาจากคำสองคำคือ “ค่า” “นิยม” เมื่อคำสองคำรวมกันแปลว่า การกำหนดคุณค่า คุณค่าที่เราต้องการทำให้เกิดคุณค่า คุณค่าดังกล่าวนี้มีทั้งคุณค่าแท้ และคุณค่าเทียม ซึ่งคุณค่าแท้เป็นคุณค่าที่สนองความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนคุณค่าเทียม หมายถึงคุณค่าที่สนองความต้องการอยากเสพสิ่งปรนเปรอชั่วคราวช่วยยาม

ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คุณลพอใจหรือเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า แล้วยอมรับไว้เป็นความเชื่อ หรือความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ค่านิยมจะฝังอยู่ในตัวบุคคลในรูปของความเชื่อตลอดไป จนกว่าจะพบกับ ค่านิยมใหม่ ซึ่งตนพอใจกว่าก็จะยอมรับไว้ เมื่อบุคคลประสบกับ การเลือกหรือเผชิญกับเหตุการณ์ ละต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งเข้าจะนำค่านิยมมาประกอบการตัดสินใจทุกครั้งไป ค่านิยมจึงเป็นเสมือนพื้นฐานแห่งการประพฤติ ปฏิบัติของบุคคลโดยตรง

“ค่านิยม” หมายถึง ความเชื่อว่าอะไรดี ไม่ดี อะไรควร ไม่ควร เช่น เราเชื่อว่าการขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น การฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นสิ่งที่ไม่ดี ความกล้าหาญ ความซื่อสัตย์ เป็นสิ่งที่ดี

อิทธิพลของค่านิยมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล

รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ ได้กล่าวถึงค่านิยมสังคมเมืองและค่านิยมสังคมชนบทของสังคมไทยไว้ค่อนข้างชัดเจน โดยแบ่งค่านิยมออกเป็นค่านิยมของคนในสังคมเมืองและสังคมชนบทซึ่งลักษณะค่านิยมทั้งสองลักษณะจัดได้ว่าเป็นลักษณะของค่านิยมที่ทำให้เกิดมีอิทธิพลต่อค่านิยมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นชัดเจนในตาราง

ค่านิยมสังคมเมือง	ค่านิยมสังคมชนบท
๑. เชื่อในเรื่องเหตุและผล	๑. ยอมรับบุญรับกรรมไม่ได้แย้ง
๒. ขึ้นอยู่กับเวลา	๒. ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ
๓. แข่งขันมาก	๓. เชื่อถือโชคกลาง
๔. นิยมตะวันตก	๔. ชอบเสียงโชค
๕. ชอบจัดงานพิธี	๕. นิยมเครื่องประดับ
๖. พุ่มเพื่อยหรรษา	๖. นิยมคุณความดี
๗. นิยมวัตถุ	๗. นิยมพิธีการและการทำบุญเกินกำลัง
๘. ชอบทำอะไรเป็นทางการ	๘. ชอบเป็นฝ่ายรับมากกว่าฝ่ายรุก
๙. ยกย่องผู้มีอำนาจผู้มีตำแหน่ง	๙. ทำงานเป็นเล่น ทำเล่นเป็นงาน
๑๐. วินัย	๑๐. พึ่งพาอาศัยกัน
๑๑. ไม่รักของส่วนรวม	๑๑. มีความเป็นส่วนตัวมากเกินไป
๑๒. พูดมากกว่าทำ	๑๒. รักญาติพี่น้อง
๑๓. ไม่ชอบเห็นใครเหนือกว่า	๑๓. มีความสันโดษ
๑๔. เห็นแก่ตัวไม่เชื่อใจใคร	๑๔. หวังความสุขชั่วหน้า
อิทธิพลของค่านิยมต่อตัวบุคคล	

ค่านิยมไม่ว่าจะเป็นของบุคคลหรือค่านิยมของสังคม จะมีอิทธิพลต่อตัวบุคคล ดังนี้ คือ

๑. ช่วยให้คุณตัดสินใจว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก ดีหรือไม่ดี มีคุณค่าหรือไม่มีความควรทำหรือไม่ควรทำ

๒. ช่วยให้บุคคลในการกำหนดท่าทีของตนต่อเหตุการณ์ที่ตนต้องเผชิญ
๓. ช่วยสร้างมาตรฐาน และแบบฉบับจากการประพฤติปฏิบัติของบุคคล
๔. มีอิทธิพลเหนือบุคคลในการเลือกคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น และเลือกกิจกรรมทางสังคม ซึ่งตนจะต้องเข้าไปร่วมด้วย
๕. ช่วยให้บุคคลกำหนดความคิดและแนวทางปฏิบัติ
๖. ช่วยเสริมสร้างหลักศีลธรรม ซึ่งบุคคลจะใช้ในการพิจารณา การกระทำของตนอย่างมีเหตุผล

Share this: